

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.I.20.224/2017/4. szám

**A tanács tagjai:** Dr. Cseh Attila a tanács elnöke  
Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes előadó bíró  
Dr. Kiss Gábor bíró

**A felperesek:** I. rendű  
II. rendű  
III. rendű

**A felperes képviselője:**  
Csapó, Kiss és Sebestény Ügyvédi Iroda  
ügyintéző: Dr. Kiss Endre ügyvéd)

**Az alperes**

**Az alperes képviselője:**  
Dr. Bósze-Magyar Ügyvédi Iroda  
ügyintéző: Dr. Magyar Balázs ügyvéd)

**A per tárgya:** végrendelet érvénytelenségének megállapítása

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** I. rendű felperes

**A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:** Veszprémi  
Törvényszék 1.Pf.21.191/2016/3.

**Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:**  
Veszprémi Járásbíróság 2.P.21.708/2014/35/I.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.21.191/2016/3.számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak felhívásra 63.800 (hatvanháromezer-nyolcszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] Az alperes házastársa (a továbbiakban: örökhagyó) 2014. augusztus

26-án végintézkedés hátrahagyása mellett hunyt el. A közjegyző - egyebek mellett - a 140 helyrajzi szám alatt felvett belterületi lakóház, udvar megnevezésű ingatlan 1/5 tulajdoni hányadát 1.275.750 forint értékben ideiglenes hatállyal, végrendeleti öröklés címén az alperesnek adta át. Az örökhagyónak leszármazója nem volt, az I. rendű felperes az örökhagyó testvére.

- [2] Az örökhagyó 2009. április 18-án saját kezűleg írt írásbeli magánvégrendelete három lapból áll, folyamatos sorszámozást nem tartalmaz: az 1. lapon nincs oldalszám, helyette csupán az a fordulat található, hogy „következik a 2. oldal”, és aláírást nem tartalmaz. A végrendelet 3. lapján feltüntetésre került, hogy ez egy végrendelet, amely tartalmazza, hogy „amennyiben a végzet engem is útra tesz, akkor mint minden más tulajdonom szintén feleségemet illesse”. A 3. lapon dátum és az örökhagyó saját kezű aláírása is szerepel.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [3] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az örökhagyó 2009. április 18-án kelt írásbeli magánvégrendelete alakilag érvénytelen, és a 140 helyrajzi számú ingatlan 2/20 tulajdoni hányadát az I. rendű felperes, 1/20-1/20 tulajdoni hányadát a II-III. rendű felperesek ági öröklés jogcímén megszerezték. Egyúttal az alperest annak tűrésére kérték kötelezni, hogy tulajdonjoguk a hagyaték tárgyát képező ingatlanra az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerüljön.
- [4] Érvénytelenségi okként hivatkoztak arra, hogy a több lapból álló végrendeleten aláírás nincs, és az folyamatos sorszámozással nem rendelkezik. Másodlagosan hivatkoztak arra, hogy a végrendeletet nem az örökhagyó írta alá.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a végrendelet alakilag hibátlan, az laponként önmagában is megfelel a végrendelet jogszabályi előírásainak. Állította, hogy a végrendeletet az örökhagyó saját maga írta és aláírta.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [7] Indokolása szerint a három lapból álló végrendelet mint egész alakilag nem felel meg az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 629.§ (2) bekezdésében írt jogszabályi feltételeknek, miután folyamatos sorszámozást nem tartalmaz, továbbá a végrendelet 1. lapját az örökhagyó nem írta alá. Mindezek ellenére úgy ítélte meg, hogy az örökhagyó végrendeletének 3. lapja önálló, alakilag hiánytalan végrendeletnek minősül, és az tartalmilag is megfelel a jogszabályi előírásoknak.
- [8] Rámutatott arra, hogy a több különálló lapból álló végrendelet egyes lapjai önálló írásbeli végrendeletnek is minősülhetnek, ha ezeken a lapokon történt végintézkedés a jellegénél fogva önállóan

is megtehető, a többi lapon tett végintézkedéssel nincs tartalmilag megbonthatatlan összefüggésben, és e mellett mindenben megfelel a törvényben meghatározott alaki követelményeknek. Úgy ítélte meg, hogy a perbeli végrendelet 3. lapján tett nyilatkozat nincs megbonthatatlan összefüggésben a többi lapon tett intézkedésekkel, az örökhagyó a 3. lapon érvényesen rendelkezett a teljes vagyonáról és a „feleségem” kifejezés egyértelmű örökösnevezésnek minősül. A végrendelet 3. lapja a szövegtesttől különálló aláírást és keltezés is tartalmaz, amely kiterjed az időpont és helyszín megjelölésére is.

- [9] Az elsőfokú bíróság a kirendelt igazságügyi szakértő írásszakértői véleményét alaposnak és aggálytalannak találta, azt ítélezése alapjául elfogadva megállapította, hogy a végrendeleten szereplő aláírás az örökhagyótól származik.
- [10] Az I. rendű felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [11] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta, és mindenben egyetértett az arra alapított érdemi döntéssel is. A fellebbezés kapcsán – utalva az egységes bírói gyakorlatra (BH 2015.7. számú eseti döntés, Pfv.I.20.643/2014/4. számú bírósági határozat) – kifejtette, hogy a perbeli esetben a végrendelet 3. lapján tett nyilatkozat nincs megbonthatatlan összefüggésben a többi, előző lapon tett rendelkezéssel és nem vezet érvénytelenséghez az sem, hogy az magánlevelezést is tartalmaz. A 3. lap önállóan is megfelel a törvény által írt alakszerűségeknek függetlenül attól, hogy együtt a három lapból álló végrendelet alakilag érvénytelen.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [12] A jogerős ítélet ellen az I. rendű felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [13] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a jogvita elbírálására irányadó Ptk. 629.§ (2) bekezdésében foglalt kógens szabályt helytelenül értelmezték, tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a „levél” 3. oldala önállóan értelmezhető, alakilag hiánytalan végrendelet. Érvelése szerint a levél utolsó oldalán írtak szoros összefüggésben, értelmi egységben állnak az előző oldalakkal, ezért az önállóan, önmagában nem értelmezhető. Semmilyen körülményből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az örökhagyónak arra irányult a szándéka, hogy az előzmények nélkül a 3. oldal önálló végrendeletnek minősüljön. Ezt önmagában alátámasztja, hogy az utolsó oldal a korábbiakra visszautalással az „említett adósságról”

szövegrésszel kezdődik. Hangsúlyozta, hogy az örökhagyó a 3. oldalon kizárólag a K. utca 17. szám alatti ingatlant emelte ki.

- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [15] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [16] A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és a Pp. 275.§ (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogi jogszabálysértés, vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés megvalósulása.
- [17] A Pp. 275.§ (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú bíróság helytállóan jutott-e arra a következtetésre, hogy a 2009. április 18-án kelt, saját kezűleg írt írásbeli magánvégrendelet 3. lapja önálló, érvényes végrendeletnek minősül.
- [18] Ennek során az eljáró bíróságoknak nem csak azt kellett vizsgálniuk, hogy a 3. lap megfelel-e a végrendelet alaki érvényességi kellékeinek, hanem azt is, hogy annak tartalma milyen kapcsolatban áll a többi - az 1. és a 2. - lapon foglaltakkal.
- [19] A Legfelsőbb Bíróságnak a PJD IV. 257. szám alatt közzétett határozata szerint a több lapból álló végrendelet egyes lapjai akkor minősülhetnek önálló írásbeli magánvégrendeletnek, ha az ezeken a lapokon történt végintézkedés a jellegénél fogva önállóan is megtehető, a többi lapon tett végintézkedéssel nem áll megbonthatatlan tartalmi összefüggésben és e mellett megfelel a törvény által előírt alakszerűségeknek. A „favor testamenti” elvén alapuló bírói gyakorlat (BH 1987.441. számú eseti döntés) lehetővé teszi a több lapból álló, egészében érvénytelen végrendelet egy-egy lapjának önálló végrendeletként való értelmezését, feltéve, hogy az alakilag és tartalmilag a Ptk. 629.§ (1) bekezdésben foglalt érvényességi kellékeknek megfelel, és nem áll tartalmilag megbonthatatlan összefüggésben más lapok tartalmával.
- [20] Az írásbeli magánvégrendelet érvényes, ha annak végrendeleti minősége, keltének helye és ideje magából az okiratból kitűnik, továbbá, ha a végrendelkező azt elejétől végéig maga írja és aláírja [Ptk. 629.§ (1) bekezdés a) pont].
- [21] Az adott esetben a végintézkedési minőség kitűnik abból, hogy a 3. lap tartalmazza a „végrendelet” elnevezést. Azon szerepel keltezés, továbbá az örökhagyó szövegtesttől elkülönült aláírása. A 3. lap egyértelműen tartalmazza az örökhagyó örökösnevezését, a feleségét minden tulajdona tekintetében általános örökösévé tette, és miután a teljes vagyonáról rendelkezett azzal, hogy „minden más tulajdonom szintén feleségemet illesse”, ebben a 140 helyrajzi számú ingatlan 1/5 tulajdoni hányada - amely a vitás hagyaték, a jelen per tárgya - is benne foglaltatik. A Ptk. a végintézkedés tartalmát nem

korlátozza, ezért annak sem volt akadálya, hogy az örökhagyó az okiratban felkérje az ügyvédet a kölcsön behajtása iránti intézkedésre (2. lapon), az 1. lap pedig lényegében a hagyaték tárgyait tartalmazza, különös tekintettel a K. utca 18. szám alatti ingatlanra.

- [22] Az eljáró első- és másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a végrendelet 3. lapján tett végintézkedés nem áll megbonthatatlan tartalmi összefüggésben az előző 1. és 2. lapon tett rendelkezésekkel. Ezért a 3. lap önállóan értelmezhető egység, önmagában is egész végintézkedés, és mindenben megfelel a felhívott törvényi előírásoknak.
- [23] A fentiekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fentartotta.

### **Záró rész**

- [24] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségeinek megfizetésére a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján.
- [25] Az I. rendű felperes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak.
- [26] A felülvizsgálati kérelem tárgyaláson kívüli elbírálása a Pp. 274.§ (1) bekezdésén alapul.
- [27] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. november 29.

. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró  
Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Gábor s.k. bíró